

UJ KELET

RENDEZŐ-OSZTÁLY

ELŐFIZETÉSI ARAK

Romániában	
Egész évre	620
Félévre	320
Negyedévre	170
Egy hónapra	60
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is	3 lej
Bukarestben	3*50
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	25 ck
Egy szám	1*50 ck

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ HIVATAL ÉS NYOMDA

Uj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop, (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977
26. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címezendők. Kéziratokat nem adunk vissza

Uj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 49. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Ádár I. 24 * 1924 február 29 Péntek

Bianu szenátor

Ez a név lassankint fogalomná kezd válni Erdélyben. Bianu szenátor az, aki hosszabb-rövidebb időközökben szólásra emelkedik a szenátusban és mennydörgő filippiákat szór a kisebbségek ellen. Ő az, aki fáradhatatlanul és örökké lobogó haraggal hívja fel a törvényhozó testületek figyelmét a nagy veszedelemre, amelyet a nemzeti kisebbségek az országnak jelentenek. Bianu szenátor kifogyhatatlan a vádakban és rettenthetetlen a vádolásban. Tegnap beszédében az erdélyi zsidó kisebbség iskolapolitikáját tette kritika tárgyává és egy esomó adatot sorolt fel, amelyek mind azt voltak hivatva bizonyítani, hogy az erdélyi zsidók egytől egyig elvakult irredenták és esküdtek ellenségei a román államnak. A dolog lényegéről kár volna vitatkozni, mert hiszen Bianu szenátor mi amugy sem fogjuk meggyőzni. De a szenátor ur adataival foglalkoznunk kell, mert ezek — jóllehet már százszor megcáfoltuk őket — mégis alkalmasak arra, hogy a tájékozatlanokat megtévésszék.

Mindenekelőtt az anyanyelv megállapítása tekintetében mutat alapvető tévedést Bianu szenátor filippikája. Az erdélyi zsidóság óriási többségének tényleges anyanyelve a magyar. Ezt letagadni, vagy elhomályosítani egyértelmű volna egyszerű és kézenfekvő tények elisikasztásával. A legfanatikusabb cionisták is fentartás nélkül elismerik e tény jelentőségét, ami különösen pedagógiai szempontból bir nagy fontossággal. Az anyanyelv tekintetében tehát semmi kétség nem fog fenn és ennek a ténynek logikai vaskényszerűséggel éreztetnie kell hatását a zsidó iskolaügy terén is. Egészen más lapra tartozik az a kérdés, hogy az erdélyi zsidóság igen tekintélyes része népi és nemzeti nyelvnek a hébert tekintti és erős vágy hatja át, hogy ezt a nyelvet a maga körében élővé és a jövő nemzedék anyanyelvévé tegye. Ez azonban e pillanatban még nem tény és tényé válása csak lassu szisztematikus munka által érhető el. Az objektív igazság kedvéért azt a körülményt sem szabad elhallgatnunk, hogy az erdélyi zsidóság egy része — a mi véleményünk szerint elenyésző része — más állásponton van és a magyarhoz mint népi nyelvhez is ragaszkodik. A nagy többség azonban, minden kétséget kizáróan, az előbbi álláspontot képviseli és népi életének természetes nyelvét a hébert választja.

A népi alapon álló erdélyi zsidóság iskolakövetelése tehát odairányult, hogy az oktatásban egyaránt érvényesüljön az anyanyelv természetes joga és a népi nyelv kívánsága, nem hagyva figyelmen kívül azt sem, hogy az állam nyelvét az ifjuságnak minden körülmények között a legrövidebb idő alatt és tökéletesen kell elsajátítani. Máról holnapra azonban nem lehet megváltoztatni egy nemzedék nyelvét és ha azt akarjuk, hogy a zsidó iskolák tannyelve megváltozzék, ehhez mindenesetre idő kell, annyi idő, amennyi alatt egy új nyelvet tökéletesen el lehet sajátítani. Ha az emberi értelem átlagos teljesítőképességét vesszük alapul, már pedig ezt kell tennünk, bizony hosszú időt vesz egy ilyen átalakulás igénybe. Ép ezért elkerülhetetlen pedagógia szükségesség, hogy az átmeneti idő alatt az anyanyelvet kiegészítő eszközül használják, mert máskülönben egy félművelt, tudatlan generáció fog felnőni az iskolákban.

Az előző kormányok teljes mértékben honorálták ezt a kívánságot és a legnagyobb örömmel fogadták az erdélyi zsidóság elhatározását, hogy iskoláiban a lehető legrövidebb idő alatt a zsidó népi nyelvet, a hébert fogja tanítási nyelvként bevezetni. Meg is indult az átalakulási processzus és egy-két éven keresztül jelentős lépéseket tettünk a cél felé. A mai kormányrend-

szert volt az, amely követ gördített ezen igazságos megoldás elé és elfogult türelmetlenségében nemcsak a kiegészítő eszközként használt anyanyelvet tiltotta ki iskoláinkból, de az elé is gátat emelt, hogy a héber tanítási nyelvre térhessünk át.

A zsidó iskolák kénytelenek voltak meghajolni az erőszak kényszere előtt, abban a reményben, hogy előbb-utóbb mégis felülkerekedik az igazság és a józan belátás és teljesen lojális zsidó népi törekvések szabadon érvényesülhetnek majd. Ma mindenesetre az a helyzet, hogy a zsidóság — igazságos jogainak fenntartásával — az utolsó pontig végrehajtotta a kormány iskolügyi rendeleteit, amit egy vezető román tanügyi férfi a napokban tett nyilatkozatában kénytelen volt elismerni.

Ez a valóság a zsidó iskolakérdésben.

Jugoszlávia közvetít Franciáország és Moszkva között

A belgrádi kormány rövidesen elismeri a szovjetet. Oroszország erősen fegyverkezik. Meg bizonytalan a román-orosz tárgyalások időpontja

(Belgrád, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától) Diplomáciai körökben az a hír, hogy Franciaország és Jugoszlávia között tárgyalások indultak meg a szovjetkormány elismeréséről. Ezek a tárgyalások már a kisantant belgrádi konferenciájától datálódnak. Természetes, hogy Jugoszlávia, mint tiszta szláv állam, amelynek

erős oroszbarát tradíciói vannak,

nagy igyekezetet fejt ki ebben az akcióban. Politikai körökben úgy tudják, hogy Jugoszlávia és Szovjetország között a legrövidebb időn belül megkezdődnek a tárgyalások a moszkvai kormány elismeréséről. Azt hiszik, hogy ezek során Jugoszlávia bizonyos kötelezettségeket is fog vállalni, ezek között elsősorban a S. H. S. királyság területén élő orosz reakciók mozgalmának elnyomá-

Azok az adatok, amelyeket Bianu szenátor sorolt fel, részben tévedésen, részben a gyűlölködő elfogultságon nyugszanak. Az a bizonyos temesvári zsidógyűlés (a szenátor nyilván a cionista konferenciára gondolt) nem követelte a magyar oktatási nyelvet és még kevésbé üdvözölte Magyarországot a zsidók felszabadítása alkalmából. Az állam hivatalos közegei jelen voltak azon a gyűlésen és minden bizonnyal jelentést tettek az ott történetekről. A szenátor ur beszédei aligha szolgálhatnak más célt, minthogy állandó rettegésben tartják a kisebbségeket és az amugyis meglévő feszültséget mégjobban fokozzák. Mi azonban nyugodtak vagyunk és félelem nélkül rázzuk le magunkról az ilyen vádakot, mert céljaink mindig nyíltak és becsületesek voltak, eszközeink pedig tiszták.

sát. Ezzel hozzák kapcsolatba az is, hogy a Wrangel-féle főhadiszállást áthelyezik Franciaországba.

Berlin, február 28. Moszkvai értesülések szerint a szocialista szovjetkormányok szövetségének központi végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy tavasszal az összes szovjetállamok területén élő 1902-beli születésűeket

tényleges katonai szolgálatra fogja behívni.

Bukarest, február 28. Az „Universul” szerint a bécsi orosz-román konferenciának időpontja még nincs végleg kitzítve, mert az orosz kormány válasza még késik. A román kormány újabb kérte Moszkva választát, amelynek megérkezése után fogja a legutolsó diszpozíciókat megtenni a delegátusok elutazására vonatkozólag.

Interpelláció a Habsburg-propaganda ellen

Horváth Zoltán követeli a honvédelmi miniszter lemondását. Parlamenti vita a kisebbségi nyelvhasználatról. Öven százalékkal megrághul a lakás Budapest. Győrffy hadbíróát áthelyezték és fegyelmít indítottak ellene

(Budapest, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától) A nemzetgyűlés napirendjén a kisebbségi nyelveknek a közhivatalokban való használatáról szóló törvényjavaslat fölötti vita szerepelt. Mozer Ernő egységspárti fölöslegesnek tartja a javaslatot mert szerinte a magyar nemzet eddig is lojálisan bánt a nemzetiségekkel. Láng János és Zsirkay János fajvédő szintén helyteleníti a javaslatot, míg

a szocialisták követelik a javaslatban ígért jogokat.

Ezután az interpellációkra tértek át, amelyek során elsőnek Horváth Zoltán Kossuthpárti képviselő interpellált a honvédelmi miniszterhez, felemlítve, hogy a Debrecenbe megérkezett Habsburg Albert főherceget a katonai hatóságok és a polgári hatóságok fejei mint az uralkodó királyi ház tagját fogadták. Kérde, van-e tudomása a kormánynak, hogy a nemzeti hadseregben még ma is a régi szolgálati szabályzat van érvényben, amelynek alapján a honvédelmi miniszter szerint a detronizált Habsburg háznak kijár az uralkodó családot megillető megkülönböztetett tiszteletadás.

— Tudja-e a kormány, különösen pedig a miniszterelnök, hogy a honvédelmi miniszter legutóbb kijelentette, hogy

a királyi ház még ma is megvan,

csak jogainak gyakorlása szünetel és mindaddig, amíg ő lesz a honvédelmi miniszter, a Habsburg-ház tagjai a szolgálati szabályzat értelmében a kijáró megkülönböztetett tiszteletadásban ezután is részesülni fognak? Hajlandó-e

a kormány intézkedni, hogy a hivatalos Habsburg-propaganda végkép beszüntetessék, hajlandó-e a honvédelmi miniszter a detronizációs törvénynek a nemzeti hadseregben is érvényt szerezni, rektifikálja-e törvényellenes nyilatkozatát, vagy távozik?

Horváth Zoltán szavát tette a debreceni választást is, ahol presszionálták a vasutasokat. Eljárás megindítását kéri azok ellen, akik a pressziót végrehajtották.

Zsirkay János a szombathelyi textil-panamát hozta fel és szigorú vizsgálatot követel.

Várnay Dániel, Kéty Anna szociáldemokraták és Pakots József a drágaság miatt interpelláltak. A munkásság és középosztály nyomorát ecsetelték, elmondották, hogy a munkások apró gyermekeiket kénytelenek a gyárakban dolgoztatni. Hangoztatják, hogy a dolgozóknak lehetővé kell tenni a megéheztést és

a drágaságot le kell törni.

Pakots interpellációjában még felhozta a posta és telefon drágítását. Arra az interpellációjára, amelyben a lakások felszabadításáról és a lakberek felemeléséről kér felvilágosítást, Vass népjóléti miniszter kijelentette, hogy a lakások felszabadításának határidejét nem akarja megváltoztatni. A korona árfolyamának leromlásához mérten,

a februári lakberekhez pótlakbért kell fizetni,

amelynek nagyságát a legközelebbi minisztertanács fogja megállapítani. A miniszter válaszára reflektálva, Pakots megállapította, hogy

1924. február 28.

TRADEA-MARE
IAȚA UNIRII

KEDVESEM
an ügyebár
gyetérünk,
hogyan
csakis

NINA
CÉRC

gazdaságos,
tűnő ízű.

csakis
Coaskanna
lódí.Hapható
redésben.

onyva

Eladás
műhely
mișoara
Albala Timisoara-Fabrica
60

OL

ei ellen. Uj ymint: Tűdős
tuberkulózis ellen. Min-
pinol"-t rendeljen!

szertárban
ereszt" gyógyszer-
áscsc

YAR Flóküzet
Egeres

összeszegezeti és szű
szonni készíti és
api áron

kedés és lággyár

ántól-ül) i szám

szszerárgyár

nd 10. szám
Sárgönc: Juvaere, Cluj

gykeroskedés

Arany, ezüst és
platinabeváltásai

valamint kinaezüst
akát.

sítőknak!

elepek

tt vállalja:

János

ernöki irodája
(volt Bolyai-u.)

nagy gépjavitó- és
avitások és átte-
magas feszültségű
vezése és építése

a pótlakbér tulajdonképpen valorizációt jelent, követeli tehát, hogy valorizálják a fixfizetéses hivatalnokok és a munkások jövedelmét is.

Ülés után a népjóléti miniszter az újságírókkal folytatott beszélgetés során annak a véleményének adott kifejezést, hogy a lakbérpótlék valószínűleg ötvenszázalékos lesz és március elsején fog életbelépni.

A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenteti, Csáky honvédelmi miniszter Pikler nemzetgyűlési képviselő kérdésére a parlament folyosóján azt a kijelentést tette, hogy Györfly őrnagy-hadbíró nyilatkozatát elítéli, ellene a feyelemények eljárást megindította és addig is, amíg ez befejeződik, szolgálattételre a győri katonai törvényszékhez helyezi át.

Gyilkosságok Berlinben

Egy elvált házaspár, aki együtt él. Két asszony gyilkosa. Jost és Jostné

(Bécs, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi napokban Bécsből és Berlinből borzalmas gyilkosságok hírei érkeznek, amelyek napoként megisméltódnak. Kéjgyilkosságok, családi viszállyal szembe forduló gyilkosságok legnagyobb részben ezek a bűnesetek. Megállapítható és ez szomorúan jellemzi az 1924-es esztendő: a gyilkosságok kiindulópontja: a szadizmus. Soha olyan divatos nem volt ez a szó, mint most. Ma már megjelent a törvényszék előtt Kadetz asszony, a szadista mutatóványok rendezője és ugyanakkor naponként gyilkolnak emberek ölésvágyból, hogy megrészegüljenek a kiöltött vértől.

Tegnap délután a Kriehbergasse 29. számú ház egyik lakásából segélykiáltások hallatszottak. Pár másodperc múlva egy asszony rohant ki és szaladt le a lépcsőn, a nyomában pedig egy férfi. Akinek fejéből hatalmas sugárba ömlött a vér. Az asszony neve Rosa Helldorf, aki férjétől, Helldorf József Déliavasut felügyelőtől, szeptemberben elvált, azonban a kényszerítő körülmények miatt egy lakásban maradtak. Tegnap az asszony nagy felindulásában egy baltával férje fejére sújtott. A szomszédok rendőrt hívtak, az asszonyt őrizetbe vették, a kapitányságra kísérték, ahová férje is követte, a rendőrségen azután megállapították, hogy a balta Helldorf koponyacsontját áttütötte. Kénytelenek voltak súlyos sebével kórházba vinni. Az asszonyt kihallgatták, aki elmondta, hogy az ura amikor Franzensfestében volt az állomáson, szerelmes lett egy lányba. Nemsokára Bécsbe helyezték Helldorfot, aki a szeretőjét a saját lakásába hozta és kényszerítette feleségét, hogy a lánnyal együttéljen. Ez a lány később öngyilkos lett. A leány halála után Helldorf egy régi szerelmével találkozott, akit feleségül akart venni és aki miatt szeptemberben elvált a feleségétől. Annyira el volt keseredve, hogy tettét valósággal öntudatlanul követte el. A rendőrség az asszonyt le tartóztatta.

Berlinben borzalmas szadista gyilkosság történt tegnapi este. Egy asszonyt, Hoffmannét valaki lakásában meggyilkolta. Husz centiméter hosszú konyhakést szurt a nő balmellébe olyan erővel, hogy a kés nyeléből csak egy centiméter látszott ki. Az asszonyt teljesen ruhátlanul találták meg, a lábán és a mellén súlyos harapások voltak.

Hoffmanné segélykiáltásait meghallotta barát-nője, Trautmanné, aki segítségére sietett és akit a gyilkos megfojtott. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a nyilvánvalóan szadista gyilkos után, egyelőre azonban még semmi pozitív adat nincs a birtokában.

Alig kezdék meg a kettős asszonygyilkosság ügyében a nyomozást, máris újabb bűntény történt. A Gartenstrasse egyik házában egy Jost nevű harminchétesztendős részeges cipész felesége ellen, aki szintén iszákos volt, gyilkossági kísérletet követett el. A házaspár szombat, mint rendesen, több koszmát járt végig, sőt egy üveg pálinkát haza is vitt és ismerősöket is meghívtak lakásukra. Alig érkeztek haza, veszekedni kezdtek, amelynek folyamán a cipész egyik vendégét agyon akarta szurni. Röviddel ezután a lakók Jostné irtózatossággal segélykiáltásait hallották. Benyomultak a lakásba és látták, amint a cipész a földönfekvő feleségét egy baltával fejbeverte. A dühöngőt lefogták és átadták a rendőrségnek, a súlyosan megsebesült asszonyt pedig a kórházba vitték.

Német-török tárgyalások

Berlin, február 28. A jövő héten kezdődnek Angorában a német-török tárgyalások a két állam közötti függő ügyek szabályozására. Németországot a tárgyalásokon Freytag bukaresti német követ fogja képviselni.

Március negyedikére tüzték ki Márffyék főtárgyalását

Megszavazták a kisebbségi nyelvtörvényt. Budapestre várják Harding népszövetségi főellenőrt

(Budapest, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzetgyűlés eltagadta a kisebbségi javaslatot. „Az Est” szerint Bethlen miniszterelnök értesítette az összes minisztériumokat, Kállay Tibort bizta meg, hogy dolgozza ki az állami költségvetést aranykorona alapon és állapítsa meg a rövidesen Budapestre érkező Harding népszövetségi főellenőrrel a szanálási tervet. Harding, a magyar kormány és a minisztériumok között Kállay lesz az összekötő szerv.

Budapest, február 28. Az ügyészség Márffyék ellen a Koháry-utcai fogház és a francia követség

elleni bombamerényletek ügyében vádiratot nyújtott be, amelyben Márffy mint felbujtót, Horváth-Halas Józsefet mint tettest, Christiast és Vargát mint bűnszervezőket aposztrofálja több ember sérelmére elkövetett gyilkosság bűntettének kísérlete címén, továbbá Márffy, Christiast, Vargát előkészületi cselekménnyel párosult gyilkosság elkövetésére irányuló szövetség bűntettével vádolja, végül pedig Márffy mint tettest, Christiast mint bűnszervezőt vonja felelősségre. Az ügy tárgyalását Fáty Ivor büntetőbíró tanácsa március hónap negyedike-re tüzte ki.

Évi hatvanezer lejnél kisebbjövedelmű lakókat nem lehet kilakoltatni

Az új lakbérleti törvény három kategóriába osztályozza a lakókat. Intézkedések a lakbérleti összeg megállapítására. A minisztertanács elfogadta Marzescu lakásügyi javaslatát

(Bucaresti-Bukarest, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt minisztertanács volt, amelynek folyamán Marzescu igazságügy-miniszter ismertette a lakbérleti törvényjavaslatot, amelynek lényegesebb pontjai a következők:

A jelenlegi lakbérleti szerződések tartamát két évre meghosszabbítják. Mindazon ingatlanok, amelyek nem lakás céljaira szolgálnak, szabad forgalom tárgyát képezik. Ezeknél a bérlőknek egy évi terminust adnak a tulajdonossal való megegyezésre, ellenkező esetben evakuálhatók az év leteltével. Erre az évre ez a kategória az 1916. évi bér tízszeresét tartozik fizetni.

Az összes lakók három kategóriába soroztatnak. Az elsőbe tartoznak a teljesen szegény bérlők, köztük a köztisztviselők, nyugdíjasok, özvegyek, hadiárva és oly magántisztviselők, akiknek évi jövedelme nem haladja meg a hatvanezer lejt. Ezek az 1916. évi bér négy-szeresét tartoznak házbér gyanánt fizetni. A második kategóriába azok soroztatnak, akiknek

évi jövedelme 250 000 lejen alul van s ezeknél a házbér az 1916 évi bér 5-12 szerese. A házbér nagyságát külön bizottságok állapítják meg a bérlő jövedelmének arányában. A harmadik kategóriába azok tartoznak, akiknek évi jövedelme 250 000 lejen felül van. Ezek jövedelmük arányában az 1916 évi bér 13-25-szörösét fizetik.

Az albérletre vonatkozólag a jelenlegi törvény intézkedései továbbra is fennmaradnak.

Az evakuálás az első kategóriára nézve teljesen tiltva van, a többire vonatkozólag csakis azon az esetben lehetséges, ha a háztulajdonosok is lakó és szüksége van saját házában egy lakásra.

A bírói eljárás teljesen egyszerűsítve lesz. A lakbérmegállapító bizottság három tagja közül kettő bíró, egy pedig a kincstár képviselője.

A minisztertanács elfogadta a törvényjavaslatot, amely a legközelebbi napokban a parlament elé kerül.

Elbukott a békerevizációs javaslat

Szavazás nélkül ért véget az alsóházi vita. Párisban kielégítőnek találják a német ellenőrzésről szóló angol jegyzéket. Jávátételi egyezmény Anglia és Németország között

(London, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az angol közvéleményt még mindig erősen foglalkoztatja Henderson miniszter ismeretes burnleyi beszéde, amelyben a versaillesi békeszerződés revízióját követelte. Diplomáciai körökben a beszéd érhető feltűnést keltett, sőt egyes antantállamokban

nagy nyugtalanságra adott okot.

Ezért sietett Lloyd George interpellálni és Macdonald azt a megnyugtató választ adni, hogy Henderson nem miniszterként beszélt Burnleyben, hanem mint magánember. Ma aztán Macdonald az alsóházban újból kijelentette, hogy Henderson hibázott, amikor magánvéleményét nyilvános gyűlésen kifejtette. Ebben az ügyben majd csak a jóvátételi bizottság ülése után fog nyilatkozni. Minden lehető el fog követni, hogy a népszövetségben minél több nemzetet megnyerjen a kormány Európa igazi békéjét kívánó politikájának. A miniszterelnök beszédének hatása alatt az alsóháznak

a versaillesi békeszerződésről való vita határozat nélkül végződött,

mert a konzervatívok lemondtak arról, hogy Mac Neill javaslatáról szavazzanak.

Macdonald általában erős franciabarát politikát folytat, aminek messze kiható okai és céljai lehetnek. Egyelőre azonban az a látszat, hogy angol munkáskormány deféralt Poincarénak. Ezt bizonyítja a Németország katonai ellenőrzésére vonatkozó angol javaslat is, amelyet Párisban most vett tárgyalás alá a nagykövetek tanácsa. A konferencia elhatározta, hogy a javaslatot további tanulmányozás végett a versaillesi szövetséges katonai bizottságnak küldi meg, amelynek elnöke Foch tábornagy.

Az angol jegyzék igen kedvező Franciaországra,

amennyiben Anglia a szövetséges katonai ellenőrzőbizottság működését Németországban olyan garanciákkal akarja alátámasztani, amelyeket a légi fegyverkezésre vonatkozólag már ezelőtt

életbe léptettek. Ez a megoldás a népszövetségre bizná az ellenőrzést és kiterjesztené a vizsgálatot Németország általános katonai helyzetére.

Uglátszik, hogy a francia kormány örömmel hozzájárul az angol javaslatához.

A párisi lapok vérmes kombinációkat fűznek hozzá és azt írják, hogy Macdonald a jóvátételi kérdésben is erősen közeledett a francia állásponthoz.

Ezzel szemben teljesen beavatott helyen, ahol rendszerint jól szoktak informálva lenni a kormány szándékairól, kijelentették, hogy a munkáskormány egyáltalán nem mondott le Franciaország és Belgium javára minden jóvátételi részesedésről, sőt a kincstári hivatal sem egyezett még bele, hogy a német birodalmi vasutak bevételeivel garantált ötmilliárd arany-márkás kölcsönt jegyezni fogják a londoni tőzsdén. Macdonald jóvátételi terveivel kapcsolatban

minden eddigi híradás csak kombináció volt.

A reparációs probléma valószínűleg a következőképpen fog kialakulni a jövőben:

Először a szakértők átnyújtják a jóvátételi bizottságnak jelentésüket, melynek tudomásulvétele után a jóvátételi bizottság azt a határozatot fogja hozni, hogy a javaslatokhoz való végleges állásfoglalás túlhaladja hatáskörét és fel fogja hívni a szövetséges kormányokat, hogy közvetlenül döntsenek az egész kérdéskomplexumban. Az így átutalt szakértői jelentéseket az egyes antantállamok kormányai és szakértői át fogják vizsgálni, azután előzetes eszmecsereket kezdenek az egyes államok. Azután

nemzetközi konferenciát hívnak össze,

amelyre Amerika is kap meghívást, hogy az önállóan előkészített javaslatokat a háborús adósságok és a jóvátételi kérdés egyidejű megoldásáról áttanulmányozza. Anglia ezen a konferencián valószínűleg lényeges áldozatot fog hozni a jóvátételi számlájából a probléma megoldására és arra, hogy ilyenformán kedvező fel-

tételeket
adóssága
Ang
bizony

de Ném
német ko
vételi kon

Ko
mert nag
maróset,

előadta a
totta el a
nagyfűva
a rendki
honoráriu
következ

„I
hogy az
Egyben
gyasztott
erősztá
dését ké
tal stb.“

Iz
raft el.

„I
birtokba
való itak
telettel.“

Az
gény zsi
kát, elin

A
aki mind
takarított
is segít
ládjával.

Az
ad magá

„E
ken talá
korholja,
ir nekik
semmi s

A
a pirong

siker, u
részeség

B
zsidó en
s a ház
gény be

mos.

—
a pirong

nékem
lesz sze

—
barátság

— Ha
és elve
felveszi
le sem

értékét.
lehajol
husz le

helyre
ért, az

gyoni é
le. Na

Istan é
kály ne
azt a p
piszok
szobábó

átteket kapjon Amerikával szemben fennálló adósságainak visszafizetésére.

Anglia már most is

bizonyos engedményeket tett a jövátéti kérdésben,

de Németország javára. Egyezményt kötött a német kormánnyal a huszonöt százalékos jövátéti kontingensnek öt százalékára való leszállítására

Ez történt...

Kontra és rekontra. Egy fukarságáról ismert nagyfuvaros vacsorára hívta egy ügyvéd ismerősét, aki szintén szűkmarkuságáról nevezetes.

Az igen kitűnő vacsora elfogyasztása közben a nagyfuvaros előadta az ügyvédnek egy jogi ügyét és tanácsot kért. A vitás kérdés tárgya sokmillió volt és az ügyvéd nem szívesen osztogat vacsoraközben ilyen fontos tanácsot, de mégse akarta megsejteni a házigazdát és így előadta az ügyben jogi véleményét. Nem mulasztotta el azonban két nap múlva levelben értesíteni a nagyfuvarost, hogy az ügyvédi tanácsért ebben a rendkívül fontos ügyben kétezer lej mérsékelt honoráriumot számít fel. A nagyfuvaros erre a következő levelet intézte az ügyvédhez:

„Igen tisztelt ügyvéd ur! Tudomásul veszem, hogy az ügyvédi tanácsért önnek kétezer lej jár. Egyben közlöm, hogy a vacsora alatt nálam elfogyasztott ételekért és italokért (pezsgő stb.) kétezer lejt számítok fel, melynek szíves beküldését kérem. Honoráriumát levonhatja. Tisztelettel stb.“

Izgatottan leste a választ, ami nem is maradt el. Az ügyvédtől a következő válasz érkezett. „Igen tisztelt uram! Nálam levő b. levele birtokában ön ellen italmérési engedély nélkül való italmérésért a feljelentést megtettem. Tisztelettel.“

Amikor a részeg mentegődik. Egy szegény zsidó, aki szerette az italt és kerülte a munkát, elindult koldulni.

A családfenntartás gondja az asszonyra maradt, aki minden egyszerű munkát elvállalt. Mosott, takarított, napszámosmunkát végzett. Jóemberek is segítettek és valahogy eltengődött apró csakdjával.

Az idő mulik, a férje három esztendeje nem ad magáról életjelet.

Egy alkalommal a férj valahol messze vidéken találkozik egy földijével. Ez megszólítja és korholja, hogy évek óta elhagyja a családját, nem ír nekik, ami nem volna baj, de nem is küld semmi segílyt az otthonmaradt szegényeknek.

A züllött ember ittasan, elmerengve hallgatja a pironogást és végül zsargon nyelven megszólal:

— Nem értem ezt az asszonyt. Ich siker ün siker, und Sie hat nichts.

Akik zsargonul értenek, tudják, hogy siker részegséget jelent és azt, hogy: küldök neki.

Biztosítás a szegénység ellen. Egy szegény zsidó ember bekopog egy dúsgazdag zsidó házába és a házigazdától egy kis támogatást kér, hogy szegény beteg feleségét az orvoshoz vihesse.

— Menjen dolgozni — förmedt reá a milliomos. — Inyenélő.

— Uram! szólj a szegény ember, — ha ad nekem jó nedovet, bebizonyítom önnek, hogy sohase lesz szegény.

— Jó! — mondja a házigazda valamivel barátságosabban. — Csak gyorsan elő a bizonyítékkal!

— Nézzük csak — szól az öreg fontoskodva.

— Ha egy gyerek egy krajcárt kapott az apjától és elveszti, akár milyen fáradsággal megkeresi és felveszi a sárból is. Egy felnőtt ember azonban le sem hajol a krajcárért, ismerve annak csekély értékét. Husz lejért azonban minden átlagember lehajol és felveszi. Egy gazdagabb ember azonban husz lejért nem hajol le, ha az valami piszkos helyre esik. Tehát az, hogy valaki lehajol-e a pénzért, az a leejtett érték nagyságától, az illető vagyoni állapotától és attól függ, hogy hová ejtette le. Na most! Ha olyan gazdag valaki, mint az Isten és leejt egy olyan piszkosba, mint maga csekély néhány száz ezer lej, biztos, hogy nem fogja azt a piszkosból fölvenni. Így hát maradt a pénz a piszkosban. Micsin igazam? — és gyorsan kifutott a szobából, a gazdag pedig utána dobott száz lejt.

Katz Bencyon Ruszkova

Bianu szenátor támadja az erdélyi zsidó iskolákat

Interpelláció a szenátusban az erdélyi iskolák tanítási nyelve miatt. Anghelulescu miniszter megnyugtatta Bianut

(Bucuresti-Bakarest, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátus mai ülésén újra napirendre került az erdélyi zsidó iskolák ügye. Ezúttal is Bianu szenátor interpellált a zsidó iskolák ügyében.

Az erdélyi zsidók anyanyelve

— Az erdélyi zsidó iskolákat — mondtotta a szenátor — a magyar uralom alatt arra kötelezték, hogy hivatalos tanítási nyelvnek az állam nyelvét, a magyart, kiegészítő nyelvnek pedig anyanyelvüket, a hébert használják. Amikor a román állam a magyar állam jogutóda lett, teljes joggal követelte az erdélyi zsidóságtól, hogy a magyar tanítási nyelvet a románul helyettesítsék.

A zsidó hitközségek képviselői kezdetől fogva ellenséges álláspontot foglaltak el ezzel a teljesen jogos intézkedéssel szemben, azt hozván fel ürügyül, hogy a román nyelvet, Románia földrajzát és történelmét nem tudják tanítani. Az összes kisebbségekkel szemben megértő román impérium ötödik évében a nagyváradi zsidó hitközség egy memorandumában leszögezte, hogy a zsidóság anyanyelve az oktatásban a magyar nyelv. A rabik magyarnyelvű prédikációikban buzdítják a híveiket, tartanak ki emellett az álláspont mellett. Szolgáljon példaként egy kis idézet, amit a nagyváradi főrabbi egyik templomi beszédéből veszek: „Amint csak a halál tudja elválasztani a lelket a testtől, éppúgy örök törvénye a természetnek, hogy az, aki magyar zsidónak született, magyar marad élete fogytáig.“

A temesvári kongresszus

— A nyár folyamán Temesváron zsidó kongresszus ült össze, amely elhatározta, hogy továbbra is ellene fog szegülni az állam rendelkezéseinek,

Éhségstrájkba léptek a Hitler-pör vádlottai

Knilling bajor miniszterelnök lemondott. Áprilisban feloszlatják a parlamentet. Kahr, Lossow és Seisser ellen vallanak a letartóztatottak. Hogyan akarták a puccsot végrehajtani

(München, febr. 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Knilling bajor miniszterelnök pár nappal ezelőtt erős spanyol náthában megbetegedett és jelenleg Partenkirchenben tartózkodik. Politikai körökben úgy tudják, hogy a miniszterelnök már nem is tér vissza hivatalába. Knilling, minthogy a parlament április hatodikai feloszlatása amúgy is kormányváltást von maga után, mindvégig Partenkirchenben marad. Beavatott helyen Knilling időelőtti

visszavonulását a Hitler-pörrel hozzák kapcsolatba.

Nem lehetetlen, hogy Auer országgyűlési alelnök is kénytelen lemondani. A képviselőt ma a vizsgálóbíró magaelé idézte, mert kiderült, hogy Auert a puccsisták előre értesítették a november nyolcadikára tervezett államesinyről és ő mégsem hozta ezt a hatóságok tudomására, hanem a kritikus napokban elhagyta Münchent.

A „Völkische Kurier“ értesítése szerint a Landsbergben elzárt néppárti vezetők, akik szintén résztvettek a Hitler-puccsban, tegnap éhségstrájkba léptek és a többi foglyok is elhatározták, hogy máttól kezdve

nem fogadják el a számukra kiutalt ételt.

Ezzel kapcsolatban a lap erősen követeli, hogy helyezték szabadlábra az összes vizsgálati fogságban lévőket, akiket alárendelt hatósági közegek csak azért tartanak elzárva már négy hónap óta, hogy meghurcolják őket.

A pör tárgyalásának első napján Wegener hadnagyot, az Oberland harciszervezet elnökét hallgatták ki. Wegener elmondta, hogy Kahr, Lossow és Seisser mindenben egyetértettek Hitlerrel és Ludendorffal. November 7-én a puccs emberei Hitler lakásán gyűlést tartottak, amelyen Seisser miniszter is résztvett, aki

egy szóval se tiltakozott a puccsterv ellen.

Más alkalommal pedig Seisser kijelentette, hogy rendelkezésére áll Ludendorffnak és engedelmességni fog minden parancsának. Seisser szerepe az lett volna, hogy megszállassa a kaszárnyákat, pályaudvarokat, a menekülni akarókat

amelyek a magyar nyelvnek a román nyelvvel való helyettesítését célozzák. Ugyanekkor teljes közönetet szavaztak Magyarországnak, mert a zsidóságot felszabadította.

— A zsidó iskolák Magyarországból szerzik be a tankönyveiket, azokat a tankönyveket, amelyek 1919 után jelentek meg és így a magyar kormány propaganda törekvéseit szolgálják. Ezek a könyvek tudvalevőleg ki vannak tiltva Románia területéről. A magyar párt zsidó tagjai pedig a magyarokkal együtt szavazták meg a népligához intézett marosvásárhelyi tiltakozó javaslatot. Ezt a zsidó agitációt a sovinszta magyar kisebbség szítja és táplálja. A zsidóságnak be kell látnia, ha a román kormány minden kisebbségnek megadta azt a jogot, hogy a saját nyelvét kultiválja, az állam jogosan kívánja, hogy respektálja is ezt a privilégiumot. A magyar nyelv nem lehet anyanyelve a zsidóknak.

„Abszurd követelések“

— Nem lehet szó nélkül elhaladni Zirelsohn beszarabiai főrabbi kérései mellett sem. Zirelsohn a közoktatásügyi miniszterhez intézett memorandumában azt kéri, hogy az összes elemi és középfokú fiú- és leányiskolákban szervezzenek katedrát a zsidó vallásoktatás számára. A vallásoktatás a kisebbségi iskolákban a legteljesebb szabadságnak örvend mindaddig, míg nem támadja meg az állam magasabb érdekeit. A csatolt területek zsidósága le kell mondjon a káros és abszurd követeléseiről, ami semmi hasznot sem hajtott az ország zsidó lakosságának.

Anghelulescu közoktatásügyi miniszter azonnal válaszolt Bianu interpellációjára. Válaszában kijelentette, hogy az összes szükséges intézkedéseket megtette, hogy a kisebbségi iskolák az állam nyelvét és anyanyelvüket használják oktatási nyelvül.

letartóztatva és elvegye tőlük pénzüket, érték-tárgyaikat, devizáikat.

Pöhner volt rendőrfőnök, Kahr bizalmasa elmondta, hogy mint rendőrfőnök lépett érintkezésbe a hazafias mozgalom vezetőivel, akiknek a bizalmát bírta. Kahrrel is szoros kapcsolatot tartott fenn, bár

később viszonyuk lassanként elhidegült.

Kahrrel való találkozása Erhardt kapitány kívánságára történt, aki bizonyosságot akar szerezni, hogy amikor majd alakulataival Bajorország északi részén felsorakozik, az egész terület biztos kézen legyen. Erhardt körülbelül október közepén megkérte Pöhner, hogy hozza őt össze Hitlerrel. A találkozás november hetedikén meg is történt, de nem vezetett eredményre. Hitler november nyolcadikán azt mondta neki, hogy most már szükség van a Berlin ellen irányuló akcióra és ez alkalommal

felajánlotta neki a miniszterelnökséget,

amit Pöhner el is fogadott.

Részletesen ismertette Pöhner azt a fordulat is, mely Kahr és Lossow elpártolására vezetett. A polgári sörözőben történt forradalmi eseményeken Kahr rendkívül felháborodott. De nem magát az akció helytelenítésére, hanem csak azt sérelmezte, hogy őt nem értesítették és azt mondta, hogy Hitlernek nyolctiz napig még várni kellett volna. Ludendorff megbízásából Pöhner kérte Kahr, hogy ebben a sorsdöntő órában tegye meg azt, amit mindenki vár tőle. Kahr azonban elutasító álláspontra helyezkedett. Ludendorff Lossow hozzájárulását is megnyerte, további rábeszélésére pedig végül Kahr is kijelentette, hogy hozzájárul a puccshoz, de csak

mint a király helytartója cselekszik.

Pöhner a vallomása végén kérte Ehrhardt kihallgatását. A bíróság elhatározta, hogy mindaddig nem dönt Ehrhardt kihallgatásáról, míg Kahr vallomását nem ismeri.

Jackie Coogan

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.

Feljelsz szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a ferrás megjelölésével engedjük meg.

A francia frank haszonlesői

Bort, selymet és parfümöt vásárolnak. A párisiak biznak a frank megszilárdulásában

(Páris, febr. 28. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A frank súlyedésének haszonlesői már hemzsegek a széles körutakon. Sok idegen szót lehet hallani; legtöbbet németül beszélnek.

Az élet egyelőre olosó, noha napról-napra emelkednek az élelmiszerek árai. Azonban elhamarkodott kijelentés lenne azt állítani, hogy ezek az árak hozzáigazodnak a világparitáshoz. A francia ember még mindig ragaszkodik a frankjához és kacag, ha hallja, hogy a frank a márka lejtőjére jut.

Ez a nagy bizalom okozza, hogy csak lassan simulnak az árak a világparitás ariához. Legjellemzőbb erre a dollár, amely legutóbb 40 százalékkal emelkedett, míg az élelmickek emelkedése csak 20 százalékot tüntet föl.

A kormány minden igyekezetével azon van, hogy a tőzsdéi spekulációt lefékezze. Az értékpapirokkal való spekuláció ellensúlyozására pedig letiltó rendelkezéseket léptetett életbe. Mindez mégsem gátolja a hitelnek az értékpapírok körül való alkalmazását. A francia törvényt egyszerűen megkerülik a spekulánsok, akik vagy Antwerpenben, vagy egyebütt „dolgoznak” kis fedezetű értékpapirokkal. Az amerikai és angol bankok egyébként továbbra is végrehajtanak 25 százalékos fedezet mellett mindennemű tranzakciót.

Jórésze az idegeneknek áruk összevásárlására vetette magát. Bordeauxi borok végleg eladtak. A többi borfajtából is rengeteget vásárolt a külföldi spekuláció. Legnagyobb vevők voltak: Svájc, Anglia és Németország. A pompás francia pezsgő is kikértül az országból, ugyszintén a selyem, amelyből rengeteg mennyiséget vittek külföldre. A textil-árak egyébként jelentősen emelkedtek. Lyonban legközelebb nyitják meg a selyemvásárt, de már most tartózkodó kijelentéseket tesznek a selyemgyárosok és azt mondják, hogy a mai árak mellett inkább visszatartják áruikat. A híres Coty parfümök is elfogytak.

Mig azonban a német márka esésénél a házakkal való spekuláció virágzott, addig Párisban ennek semmi tünete nem mutatkozik. Ugyanígy hatott a német példa és a háztulajdonosok a legjobb áron sem hajlandók tulajdoni házaikon.

Általában a frank megerősödésében biznak és az idegenek ebben az esetben hosszú orral és üres zsebekkel fognak távozni.

— A kormány a konkordátum-tárgyalások sikerét reméli. Bukarestből jelentik: A konkordátum ügyében tervbe vett tárgyalások — a „Dimineata” szerint — némi halasztást szenvednek Banu volt kultuszminiszter, román delegátus indiszpozíciója miatt. A kormány meg van győződve, hogy a tárgyalások nehézség nélkül fognak lefolyni, mert a Szentszék is azt a kívánságát fejezte ki, hogy sürgősen precizirozzák viszonyát Romániához. A román kormány fentartja álláspontját, mely szerint az állam érdekei felette állanak a Vatikán érdekeinek és a Vatikánnak le kell mondania egyes követeléseiről, amelyekkel olyan jogokat kíván, aminek az Osztrák-Magyar Monarchiában sem illették meg. Ezen kívül a kormány kérni fogja a Szentszékét, vegye tekintetbe, hogy Erdély Romániához tartozik, tehát csak egy legfőbb egyházi hatóság lehet az államban, nem úgy mint ma, amikor egy van Bukarestben, egy pedig Erdélyben.

Jackie Coogan

Ma este a világhírű

GARRET

bucsufellépése a Központi Barban! Eddig soha nem látott produkciók. Asztalok előre foglalhatók. — Telefonszám: 603

Megbukott a belga kormány

A parlament elvetette a belga-francia kereskedelmi szerződést. Theunis lesz megint a miniszterelnök?

(Brüsszel, február 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A belga kamara a francia-belga gazdasági szerződést 95 szavazattal 79 ellenében elvetette. A szavazás eredményének hírdetése után Theunis miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a szavazást bizalmi kérdésnek tekintette és azonnal a királyhoz megy, hogy beadja lemondását.

Albert király elfogadta a kormány lemondását.

Párisban azt hiszik, a Theunis-kormány

— Dawes tábornok is szerepel a petróleumpanamában. Newyorkból jelentik: A szenátus vizsgálóbizottsága, mely az ismert petróleumpanamában működik, ismét megkezdte a munkáját. Ezen a héten Mac Adoo volt államtitkár kerül a vizsgálat középpontjába. Kétségtelenül megállapították, mint ismeretes, hogy Mac Adoo és a „Doheny” nevű kaliforniai petróleumcsoport között megállapodás volt, melynek értelmében az államtitkár egymillió dollár honoráriumot kap, ha Mexikóban sikeresen befejezi a petróleumtársaság érdekében való tevékenységét. Ebből az óriási összegből Adoo százezer dollárt fel is vett. A vizsgálat most mindenekelőtt arra fog szorítkozni, hogy megállapítsa, vajjon Mac Adoo ténylegesen befolyásolta-e a kormány tagjait, a tengerhajózási hivatal tisztviselőit és más magasrangú köztisztviselőket a petróleumtársaság érdekében. Nagy feltűnést keltett Newyorkban, hogy legújában Dawes tábornokot, az első szakértőbizottság elnökét is belekeverték a petróleumpanamába. Wheeler szenátor azt a vádat emelte Dawes ellen, hogy a katonai adminisztráció tisztviselőinek állandóan tippeket adott acélpari és petróleumrészevények vásárlására.

— Kilakoltatják a negyedik kerületi közigazgatási kapitányságot. Érdekes lakásügyben hozott döntést a kolozsvári járásbíró. Dr. Viktor Stanciu egyetemi tanár ügyvédje dr. Constantin Risin útján pert indított a városi előjáróság ellen azon a címen, hogy a Regele Ferdinand 44. szám alatt levő házában a negyedik kerületi közigazgatási kapitányság részére két földszintes szobát lefoglaltak és az érte járó házbért már két éve nem fizetik. Ezen az alapon kéri a kapitányság kilakoltatását. A tárgyaláson a városi előjáróság azzal védekezett, hogy a háztulajdonos egyetlen esetben sem kérte az esedékes házbért. A bíróság nem fogadta el a városi előjáróság védekezését és helyt adott az egyetemi tanár kérésének és úgy ítélték, hogy a közigazgatási kapitányságot február 12-én kilakoltatják. Az előjáróság az ítéletet megfellebbezte a törvényszékhez, ahol szintén elvesztette a pert, mert itt is a kilakoltatás mellett döntöttek és a közigazgatási kapitányságot kötelezték, hogy holnap költözzön ki hivatalos helyiségeiből.

Jackie Coogan

— Tizenégyezer lejes lopás károsult nélkül. Érdekes tárgyalás volt ma a kolozsvári törvényszéken. Még október 10-én megjelent egy nő és egy férfi a rendőrségen, akik Muntean Anna és Csuror Zoltánnak mondták magukat, a rendőrségen bejelentették, hogy az éjszakát a vasut mellett egy pajtában töltötték, ahonnan tizenégyezer lejt tartalmazó pénztárcájukat ellopták. A rendőrség letartóztatta Crajár Ambrozia soffört, aki a kérdéses éjjel szintén a pajtában tartózkodott. A letartóztatott sofför a rendőrségen beismerte a lopást. A ma megtartott törvényszéki tárgyaláson azonban már tagadta és azzal védekezett, hogy a rendőrségen azért tett beismerő vallomást, mert félt, hogy ellenkező esetben megverik. Az ügynek az adott érdekes fordulatot, hogy a károsultaknak idézést nem kézbesithettek, mert mindketten hamis nevet mondtak be a rendőrségen. A vádlott szerint a nő férjes asszony, aki csak szerelmi légyottra ment Csuror Zoltánnal az istállóba. A bíróság nem látta beigazoltnak a lopás vádját és a vádlottat felmentette.

lemondása nem érte váratlanul a belga politikai köröket. Nyomban a francia-belga gazdasági egyezmény aláírása után ugyanis a belga gazdasági körök élesen tiltakoztak ellene és szemére vetették a kormánynak, hogy tisztán politikai okokból feláldozta Belgium gazdasági létérdekeit.

Ugy hírlik, hogy az új kabinetet néhány jelenlegi munkatársával ismét Theunis fogja megalakítani, minthogy a kamarai szavazás nem a személye ellen irányult.

— A cluji lakáshivatal új elnöke. A kolozsvári lakáshivatal új elnökévé Gredinar Manó volt vágóhídi igazgatót nevezték ki. Az új elnök, aki eddigi működésével is csak a közönség érdekeit védte és szolgálta, a holnapi napon elfoglalja állását. A lakáshivatal rendszeres működését valószínűleg csak az új lakbértörvény befejezése után kezdi meg.

— Az aradi ortodox zsidó nőgyűlés. Az aradi ortodox izraelita jótékony nőgyűlés vasárnap délután tartotta meg évi közgyűlését. A beteg ügyvezető elnök távollétében Róth Józsefné vezette a közgyűlést. A jelentések meghallgatása után újból felhatalmazták a régi tisztikart és a közgyűlést berekesztették.

— A román-bolgár tárgyalások. Bukarestből jelentik: A bolgár delegátusok tegnap újabb tanácskozást tartottak a román megbízottakkal a pénzügyminisztériumban. A delegátusok közölték, hogy a szófiai kormány elfogadja a zár alá helyezett bolgár vagyonok feloldására vonatkozó egyezményt, valamint a háború folyamán elszakmányolt magánjavak visszatérítéséről szóló megállapodást, melynek fejében Bulgária ötszázmillió lejt kellene hogy fizessen Romániának. Kéri azonban a román kormányt, hogy támogassa a két ország jószomszédi viszonyának helyreállítását azzal, hogy ezen összeget mérsékelje. A román delegátusok tudomásul vették ezt a bejelentést és a legközelebbi ülésen fognak erre válaszolni.

— Megszakadtak a bécsi banktárgyalások. Bécsből jelentik: A banktisztviselők és a bankok közötti tárgyalások megszakadtak. A bankok ragaszkodtak ahhoz a követelésekhez, hogy a tisztviselők délután négyig dolgozzanak, amire ezek nem hajlandók. Seipel kancellár, aki a békéltető tárgyalásokat vezette, kijelentette, hogy a tárgyalások zátonyra jutottak.

— Istentisztelet. A Ferdinánd király-utí zsidó templom téli imatermében szombaton, március hó 1-én délelőtt 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében Dr. Eisler Mátvás főrabbi ur beszédet fog tartani.

— Rendőri hírek. Néhány nappal ezelőtt a Salamon és Társa cég bejelentette a rendőrségen, hogy árukészletét állandóan lopkodják. A rendőrség a tolvajt az üzlet szolgájának a személyében letartóztatta, aki be is vallotta, hogy hosszabb ideje lopkodja az üzletből az árut. Vallomása alapján az orgazdáknál mintegy négyezer lejt értékű harisnyát lefoglaltak. A tolvaj szolgát átkísérték az ügyészségre. — Tegnap az esti órákban a Korona-étterem udvaráról két fiatalkoru suhanc egy zsák babot elloptott. A szolgálatot teljesítő rendőrnek feltűnt a két fiú, igazolásra szólította fel őket, mire azok futásnak eredtek. Néhány percnyi üldözés után a rendőr letartóztatta a két fiatal tolvajt és beikísérte őket a központi rendőrségre. A fiatalkoru betörőket kihallgatásuk után átadják az ügyészségnek.

* Erzsébet császárnő nagyszabású filmszenzáció, hogy alkalom adassék a film megtekintésére azoknak is, akik szűkösebb anyagi viszonyok között élnek, mátlól, február 29-től kezdődőleg a film már nem felemelt, hanem a rendes helyárok mellett tekinthető meg az Uránia-mozgóban.

Jackie Coogan

variáns voltam. a székemen, per- világosan értésére nom, menjen el. polgári mulatóba. nak. Maupassant

s grafológus, sem illetve csináltam alom. bejárta a any pillanatig eu- tólag, megtudtam, az angol és ame- okat irtak, hazul- információ után sra. Nem szoltam meg róla, ellenben aról, mert érdekel, mint ő, honnan ájába és odavitt őszszakállu férfit n, sereg érdem-

ertem. Ferdinánd

abad kérdezem?

fnő...

együtt?

volt nagykövet. Az

Bécsben. Én is

On így lecsu-

ri mondani, esu-

ri férfiból ilyen

alak... nevezete-

t. Mert ön Páris

afonra, ábrándozó

az ég van.

ági titkok, a ho-

ancia...

— vetettem közbe.

néhány, hiszen ez

nyira vonzottak...

vonzástól, kezdett

ajedtem és gyorsan

ondottam neki az

tudom, hogy ma-

és Kismartonban

egy pulyka.

— szoltam még

gyok. Ben Ami

ke várta, a má-

tott jókedvű üd-

lőgája köszöntötte

tt neki, hogy a

csak egy ember

eresztül a nyüzsgő

esztültségben járt

k egy-egy sugara

mikor a rég is-

e azonnal vissza-

félne tőle, hogy

adja át.

ek háza előtt. —

Az ablakfüggő-

zt mondtotta ma-

gondoltam. Már

n... éjszakára!

ása felé irányította

t, mikor a váratlan

zt mondták neki.

ltözött. Megint a

a az Doktor ur!

— Isten bizony

vát nem hallottam

már beljebb, fog-

gy mennyire meg-

mintha tíz évvel

en bizony, csak-

alemberek, — mon-

ányó mosoly köz-

gen, ezek a fiatal-

nek, amint egyszer

l, különösen Páris-

mélyi van... Igen

lám, hol van most

KÖZGAZDASÁG

A mai valutapiac

Bukarest a mai napon erősen kínálta az árut s ennek következtében a devizában jelentős árcsökkenések voltak. Zürichben a lej tartotta magát az elmúlt napok jegyzésével, ellenben a francia frank esett. Ezek befolyásolták a mai árat, amelyek a következők: osztrák korona 373-375, magyar korona 360-380, cseh korona 546-550, francia frank 7.90-7.95, svájci frank 32.90-33.00, dollár 190-190.5, font sterling 810-820, olasz lira 8.15-8.30, dinár 2.20-2.25.

Valutapiac február 28-án:

Bukarest. Devizák: Páris 793, Berlin —, London 817, Newyork 190, Róma 820, Zürich 33.00, Bécs 27, Prága 550, Budapest 60, Varsó 20.

Bukarest. Valuták: Napoleon 700, márka —, leva 130, török lira 95, font sterling 800, francia frank 800, svájci frank 33.00, olasz lira 801, drachma 290, dinár 225, dollár 188, lengyel marka 20, osztr. korona 27, magyar korona 25, cseh korona 540.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 128-128, Amsterdam 215³/₈-215¹/₄, Newyork 577³/₄-578, London 2481.5-2480, Páris 23.00-23.00, Milano 2477.5-2475, Prága 1675-1675, Budapest 145-145, Belgrád 728³/₄-728³/₄, Bukarest 305-305, Varsó —, Bécs 81.43³/₄-81³/₈.

Államosítási akarják az angol pénztézeteket. Londonból jelentik: Lapjelentések szerint Leach léghajózási helyettes államtitkár egy beszédében a bankok államosítását követelte. Szerinte a bankok üzleteit az államnak ellenőriznie kell és az összes bankokat át kell adni az illető városi hatóságoknak.

A lebélyegzetlen osztrák-magyar korona kartalanítása. Berlinből jelentik: Most állapították meg azt a kvótát, amelyet az Osztrák-Magyar Bank felszámoló tömegéből eredő lebélyegzetlen koronák után fizetnek. A bizottság, amely a munka előkészítésével volt megbízva, különböző kategóriákat állapított meg. Az első kategóriába tartozik az 1918 október 27. előtt kiadott bankjegyek, amelyek 1919 június 15-éig az egykori monarchia területén kívül voltak. Ezek után a következő kulcsot állapították meg: 100 korona = 1.15 aranyparitásos korona. A második kate-

góriába tartoznak az 1918 október 27-ike előtt kiadott bankjegyek, amelyek az egykori monarchia területén voltak 1919 június 15-én. Ezeknek beváltási kulcsa: 100 korona után egy aranykorona. A harmadik kategóriába az 1918 október 27. után kiadott bankjegyek, amelyeket 100:0015 aranykorona értékben váltanak be.

Szakértő-bizottságok a szesz törvény megalkotásánál. Bukarestből jelentik: A kormány a napokban kinevezte azt a bizottságot, amely a szesz törvény előkészítését javaslataival támogatni fogja. A bizottságban pénzügyi szaktekin-télyek, egyetemi tanárok, egyházfők, kamarai képviselők és az érdekeltségek képviselői foglalnak helyet. Az erdélyi érdekeltséget Tischler Mór cluji és Neumann Károly aradi nagytermelők képviselik.

A Munkaadók Szövetségének gyűlése. Március 4-én a Munkaadók Szövetsége Clujon választmányi gyűlést tart. A napirenden szerepelnek: A behozatali vámtarifa emelése, a kiviteli rezsim módosítása, a CFR. tarifarevizója és a Munkásbiztosítópénztár ügye. Ezen az értekezleten választják meg azokat a tagokat, akik az erdélyi munkaadókat az Ugirnak a következő napon Bukarestben megtörténendő gyűlésen képviselik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

L. Lajos, Sighet. Ha rokona adoptálja, csak akkor válik szintén amerikai állampolgárrá, amikor az Egyesült Államok területére lép, azonban soronkivüli vizumot kap az örökbefogadási nyilatkozat alapján. Magát az adoptálási eljárást a román törvények szerint kell lefolytatni. Levél ment.

Sibiu, 16 éves. Nem tehetségtelen írás, de nekünk nem felel meg.

Érdeklődő, Toplita. 1. Olvashatta az Uj Keletben, hogy március elsejével itt újból megkezdik az arcképes személyazonossági igazolványok kiállítását, amely eddig szünetelt. 2. A kultuszminisztérium elismerte a status quoból ortodoxzá lett nagykarolyi társhitközséget. A nagyváradi konferencia nem foglalkozott ezzel a kérdéssel. A főrabbi neve dr. Schönfeld József. Azt, hogy van-e dájnye a hitközségnek, nem tudjuk, de valószínű. Az általános vélemény az, hogy ennek a hitközségnek a tagjai époly jó ortodoxok, mint akármelyik más ortodox hitközség tagjai. 3. Glasner Móse főrabbi címe: Jerusalemban, bei Rabbi Fischmann. 4. Zsidó elemi iskolában is vizsgálhat, ha nyilvánossági joga van.

SZÍNHÁZ ~ MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Péntek: Bajazzók és Parasztszücsület.
Vasárnap délután: Pillangókisasszony.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Péntek: Zamolxe. Ligeti József és ballelnövendékeinek közreműködésével C. bérlet.
Szombat d. u. 3 órakor: Cigány. Ifjúsági előadás mérsékelt helyarákkal.
Szombat este. Hoffmann meséi. Uj betanulással és új szereposztással. Premiere-bérlet.
Vasárnap d. e. fél 11 órakor: John Gabriel Borkmann. Az irodalmi munkás-cyklus 3-ik előadása.
Vasárnap d. u. 3-kor: A Dalovai nábob lánya.
Vasárnap este 8 órakor: Kis kadét. A. bérlet.
Hétfő: John Gabriel Borkmann. Premiere-bérlet.

MOZGÓK MŰSORA

Péntek, február 29.

Select-Mozgó: Figyelem! Atlantide. Exotikus történet 2 részben és 12 felvonásban. Főszerepben Stacia Napierkowszka, a párisi opera primaballerinája.

Uránia-Mozgó: Erzsébet osztrák császárnő. Szenzációs film a volt dinasztia életéből. Főszerepben Larich grófnő, a császárnő unokahúga.

Apolló-Mozgó: „Dolár és frakk világában” I. rész. Szenzációs amerikai kalanddráma 2 részben és 17 felvonásban. Főszerepben Cally Sambatini és Emilio Ghione.

Hogyan kell írni és kiejteni a legfiatalabb filmszínész nevét? A világlapok már régen foglalkoznak Jackie Coogannal. Erdély közönségének azonban eddig nem volt alkalma megismerni ezt a csodagyermeket, aki művészetével az egész világot bámulatba ejtette. Jackie Coogan március 5-étől kezdődően mutatkozik be Kolozsvár közönségének a Select-mozgóban a My Boy (Fiacskám) című kedves filmdrámában. Csak kevesen tudják, hogyan kell helyesen írni és kiejteni a kis amerikai filmstar nevét. A legfiatalabb film-művész neve így irandó: Jackie Coogan és így ejtendő ki: Dzseki Kugn.

„Barzel” Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13
Flerarie 1480 Vasúlet Telefon 10-49.

Butort, zongorát

akár venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és teki nis meg a
SZÉKELY és RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt sztalosok furnirsztükségeitket legolcsóbban itt szerzhetik be

Óriási különlegességek, választékban (brilliánsárak, arany- és arany-, platina zseb- ezüst- és és karóra (argentorezüst)

disz- és ajándéktárgyak

szolid áron a legmodernebb kivitelben
FENYŐ ÉS BRAUNFELD
világvárosi ékszeráruházában
Cluj, Piata Unirii 15.
Interurban telefon 643

Mégis csak legjobb akésnélkül borotváló por, amely az ország legrégebb gyártmánya

mely most újonnan átpreparálva,

az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utána

„RASOL IDEAL”

Kapható 1/4, 1/2 kg. szép csomagolásban, 5 kg. vétel franco lei 145.—, kisebb mennyiségben lei 30.—, vidékre lei 40.— kgkint. Óvakodjunk az ártalmas utánzatoktól. Csak az „Ideal” fehérsú valódi

Reszling József fodrász

Cluj, Calea Regele Ferdinand 30.

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

יין כשר של פסח

יין כשר של פסח

יין כשר של פסח

Kóser husvétii erdélyi uradalmi fajbörök nagybani elárusítása Bognár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi R.-T. Cluj, Calea Regele Ferdinand 70. sz.

יין כשר של פסח

A „Hercules”-Tápsör páratlan minőségű Czell-Sörgyár Cluj-Kolozsvár

SZET

ORA

SORA

üdvendékeinek

előadás mér-

betanulással és

iel Borkmann.

előadása.

lánya.

bérlet.

re-bérlet.

KA

tlantide. Exo-

vonásban. Fő-

arisi opera pri-

trák császárnő

éből. Főszerep-

ahuga.

frakk vilgá-

kalandordráma

szerepben Cally

ni a legfiata-

iláglapok már

Erdély közön-

alkalma meg-

művészetével az

Jackie Coogan

zik be Kolozs-

ban a My Boy

nan. Csak keve-

lirni és kiejteni

gfiatalabb film-

Coogan és így

-Kolozsvár,

ta M. Vit. 13

efon 10-49.

gorát

és teki nts

meg a

TI

RS. butortermelt

itt szerezhetik be

gességek,

insáruk,

ny-,

st- és

sterezüst

árgyak

telben

INFELD

házában

i 15.

n 643

csak legjobb

li borotváló

ely az ország

b gyártmánya

ost utjonnan

reparálva,

tást hagy utánna

DEAL

ásban. 5 kg. vétel

ségben lei 30.-

odjunk az ártal-

tehrásu valódi

odrász

inand 30.

Cluj-

Kolozsvár

A
BANCA CHRISOVELONI
Ghidigeni gyáraiból naponként
kötő

Élesztő

érkezik.
Igen előnyös napl árban beszerezhető minden üzletben.
Cluj-i lerakat: Emeric Falk ügynöksége
(volt Zápolya-u. 6.)

NARANCS

félladás, pirosbélű

Citrom Szilva

300 hochprima prima, 100 kg. zsákban

Mazsola, mandula, mogyoró, füge, datolya, sardínia, szőlő, cukor stb. — Szállít nagyobb mennyiségben

Léb Fivérek Cluj

Telefon 471

GOERZ

ROLL-TENAX

Kamrák, objektívek, tekercsfilm, filmpakk, lemezek, látszóvek

Képes árjegyzéket ingyen, bérmentve küld:

I. B. Gibson vezérképviselő Bucaresti, Str. Sevastopol 13

Weisz Testvérek Rt.

szalagszövőgyára Satu-Mare

Gyárt bőrkészletek részére cipő- és eszima-huzót (struplit), télcipő selyemfűzőt. Rövid-áru nagykereskedőknek különféle selyem-szalagokat a legversenyképesebb árakban!

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája
Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahufa (volt Bólyal-u.)

Ujonnan berendezett modern nagy gépjavitó- és tekercselőműhely. Szakszerű javítások és áttekeresések. Gyenge áramu és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

Nem drágult meg
a borotválkozás, mert az

UNICUM

önborotválópenge ma is csak 7.— lei

KUN MÁTYÁS FIA

CLUJ-KOLOZSVÁR, CAL. VICTORIEI 2.

ANTON ROSENZWEIG

LIBRARIE / BUCHHANDLUNG
CLUJ, P. MIHAI VITEAZUL 37—38
(volt Széchenyi-tér). Alapított 1890. (Saját ház)

ספרים האנגלונים

DETAIL / ANGRÓ

Mindennemű héber ima- és tankönyvek, valamint mindenféle rituális cikkek nagykereskedése, ugyancsak gyapju és selyem nagy és gyermektaszkek gyári lerakata. — Hitoktatók, rabbi és vizsonteladók nagy árkedvezmény mellett azonnal pontosan postán szállít. Meg nem felelő árúért a pénzt visszautadjuk.

A LEGFINOMABB CSEMEGE

KALLA-FÉLE HALKONZERV

Kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 18. szám
Telefon interurban 2—13 * Sörgönc: Juvaere, Cluj

Ékszerárugyártás, nagykereskedés

Fogászati arany és forrasztó * Arany, ezüst és platinabeváltás

Klenze és Schwarzwald órákban, valamint kinaezüst tárgyakban nagy lerakat.

Csak vizsontelárusítóknak!

Vágott és vágatlan tűzifát

vagon, ől- és mázsáttelekben, ugyancsak meszet, cementet és gipszet

legolcsóbban szállít a

Calciit Művek R.-T. Cluj

Str. Dragalina (v. Fellegvári-ut) 9. Telefon interurban 11—06
Egy m³ oltott mész 400 lej

★ Feltűnő olcsó árak! ★

MAGAZIN "PARISIEN"

ÁRUHAZ

CLUJ

CALEA REGELE FERDINAND 12.
Telefon 5-92

★

Február havi árjegyzéke

Férfi divatosztály:

French ing két gallérral 210, 355 lej
French ing két gallérral divat színekben 265 lej
Schifon ing 225, 258, 290 lej
Zefir ing 385 lej
Köpper alsónadrág 165 lej
Damaszt alsónadrág 210 lej
French alsónadrág rövid 110 lej
Loden divatkalap 165, 200 lej
Eredeti Pichler kalap 285 lej
Halban & Damaszk nyulszőrkalap 600 lej
Eredeti angol keménykalap 325 lej
Angol nyulszőr keménykalap 450 lej
Férfi divatsapka 65, 84, 100, 135 stb.
Férfi zsebkendő 15, 18, 25, 35, 45, 50, 60, 100 lej
Selyem nyakkendők 55, 75, 98, 110 és 150 lej
Shymi nyakkendők 15 lejtől
Férfi bokavédők 145 lej
Férfi sétabotok 38 lejtől
Selyem sál divatszínekben 120 lejtől
Férfi zokni 19, 30, 35, 55 lej
Lábszárvédő 55, 130, 160 lej
Puhagallérok 18 lej

Rövidáru osztály:

Zsebkendő 6 lej, Harisnya 27 lej,
Női ing 95 lej,
Kötött kabát 540 lej,
Női keztyű 58 lej, Női kötény 120 lej,
D. M. C. 5 lej, Cérna 9 lej.

★

Diszmű, üveg, porcellán, konyhaberendezések, lámpa, fényképrámák, gyermekjáték, gyermekkocsik, dobozárak, bőröndárak, piperecikkek, kosarak, farsangi áruk, kézi munkakosarak nagy választékban!

★ Feltűnő olcsó árak! ★

Nagy választék Bébé-kelengyébeni Bébé-kelengyék megrendelésre eszközöketnek! Férfi bőr- és szarvaskelettyük igen nagy választékban!

Férfi, női, gyermek komotcipők nagy választékban! Férfi teherneműek megrendelésre zefirekből, selyemből 48 óra alatt készíthetnek a legnagyobb izlésnek megfelelően!

APRÓHIRDETÉSEK

Megvételre keresek használt szódásvegeket. Katz József Soporol de jos. 6873

Ajándékkönyvek: Kropotkin: A francia forradalom 160 lej, Bródy Sándor: A szerelem élete [kötve] 120 lej, Balsac: Vesztett illúziók 200 lej, Szép E.: Szegény grófnővel álmodott [kötve] 150 lej.

Kétiroda-szolgát keresünk

csak aki ily minőségben Kolozsvárt már működött, jelentkezzék délután 2 és 3 óra között.

Bognár és Szántó Cluj

1457

Hogyan juthat ingyen könyvhöz? Ha öt példányt rendel az itt felsorolt könyvek egyikéből, ugyanannak a könyvnek hatodik példányát ingyen kapja. Ez a kedvezmény kizárólag ezekre a könyvekre érvényes: Agnon: És a meggörbödött kiegyenesedik (45 lej) S. Alejchem: Leégett nemesek (30 lej) (30 lej) Bin Gorion: József és testvérei (30 lej) Fényes Samu: Jiddi első változása (50 lej) Frigyes: A zsidók természetrajza (40 lej) Gorelik: Cion és Golusz (15 lej) Kaczér: Golem (15 lej) Kabbalisták és csodatevők (25) Majrovits: Tóra és Cionizmus (8 lej) Paneth: Utazásom a Szentföldön (8 lej) Sokoiow: Uj zsidó (15 lej) Zeneó hárfá [5 lej] Uj Kelet könyvosztálya.

Modern fényképezeti műterem

fővárosi módra berendezve, teljes felszereléssel, olcsón, azonnal eladó. ELEKES fényképezeti műterem Elisabetopol.

Jóforgalmu üzlet italméréssel, engedélyekkel, szép lakás és kerttel azonnalra kiadó. Előnyös feltételek. Kolozvárhoz közel, nagyköztségben. Felvilágosítások Árpád-u. 30. üzletben. 6874

Háromszáz lejért kis könyvtárhoz jut, ha megrendeli a következő műveket: Kaczér: Zsuzsánna és a vének, Marx: A zsidókérdés, Marton: A zsidó nemzet Erdélyben, Kabbalisták és csodatevők, Tolstoj: Iljics Iván halála, Bródy Sándor: A nap lovagja, Richhepin: Derék emberek, Paneth: Utazásom a szentföldön, Gorion: József és testvérei, S. Werner: A zsidók jövője, Sas: Isten lábánál, Agnon: És a meggörbödött kiegyenesedik. Uj Kelet könyvosztálya.

Héber nyelvkönyvek: Ráth: Héber-magyar nyelvtan [Sfath Amenu] ára 70 lej. Hazivan [képes Abc] ára 40 lej, Weinstein: Sichon [héber társalgási könyv magyar vagy német fordítással] ára 60 lej, Menorah füzetek a héber nyelv könnyű elsajátítására, 1 garnitúra, 18 füzet, ára 160 lej, Milon sel kisz, Héber-német szótár, ára 160 lej, Menorah [héber-német, német-héber szótár] ára 150 lej, Menorah héber szemléltető táblák 50-60 ábrával, ára 22 lej, egész sorozat [husz tábla] ára 400 lej, Héber elbeszélések gyermekek számára, egy-egy kötet ára 25 lej, Schwillim [héber olvasmányok], egy-egy kötet ára 12-20 lej. Uj Kelet könyvosztálya.

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim kaszát egész lakásberendezéseket. Meghívásra házhoz megyünk.

Beck és Benjámín

Oradea-Mare Strada Cogalniceanu Telefon 17-03

Olesón kiárusítjuk raktáron levő perzsa és gyári szőnyeget, ebédlő-, hálóberendezéseket, antik butoroka.]

Legszebb purimi ajándék a héber képeskönyv, pontozott szöveggel, ára [45 lej] Uj Kelet könyvosztálya.

62 legújabb héber dal [Mivchar siré Amenu] kottával, ára 25 lej. Uj Kelet könyvosztálya.

„SIRPINOL“

legjobb szer a légzőszervek megbetegedései ellen. Ugyint: Tüdőzs hörgőhurut, köhögés, számarköhögés és tuberkulozis ellen. Mindenki kérje házi orvost, hogy „Sirpinol“-t rendeljen!

Kapható minden gyógyszerárban

Készíti: Mera Viktor „Fehér Kereszt“ gyógyszer-tára Reghinul-Sásesc

LÁDAGYÁR

Telefon-sz. 81. Flóküzlet Egeres

Mindennemű ládákat és fadobozokat összeszegezeti és szedett részeken megrendelésre azonnal készíti és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár

Cluj, Strada Cernauti (volt Kajantoi-ut) 1 szám

Sándor Ágoston utóda

c é g n é l
üzlet-átalakítás

miatt minden cikkből

10

**százalék ár-
engedmény**

**Női békebell bőrke-
tyük újra kaphatók.
- Férfiingek mérték
után. — French-ing
270 lej. Valódi Pich-
ler gráci kalapok
r a k t á r o n ! ! !**

Mircea Voda S. A. București

12 | Bulevardul Domnitei | 12

Budai föld (caolin) fehér, darabos, örölt

||| Színes földfestékek és francia okkerek |||

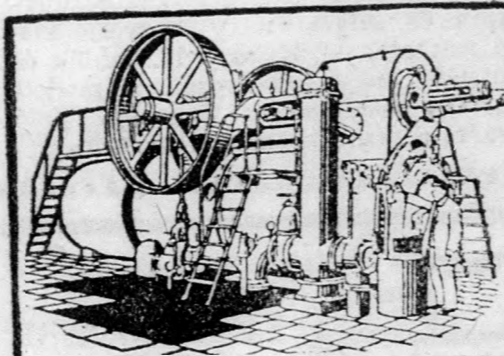
Nagyraktár. Prompt kiszolgálás. Kívánatra mintázott arajánlat

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU RT-FÉLE FÉLSTABIL

GŐZGÉPEK

azonnal szállíthatók

Vezérképviselő E. WOLFF Bucuresti, Str. St. Dumitru 3.

„LEBEDA“

E Isőromániai ágynemű-, toll-, gyapju- és gyapot-stb. feldolgozóvállalat rt.

Gvártunk:

paplant,
matracot,
párnát és
mindennemű
ágyneműt.

★
Telefon 596
★

Veszünk és eladunk:

lőszört,
disznószört,
kecskeszört,
gyapjut,
tollat,
africés
Seegrast.

Villamos tollfosztógépünkön tollfosztást, mosást, porzást és tisztítást vállalunk.

Vállalunk:

kórházi,
közintézeti,
szállodai
felszerelések
szállítását.

★
Telefon 515
★

Gyár: Strada Jaşilor (volt Nagyszamos-utca) 14.
Városi detailüzlet: Calea Victoriei (v. Kossuth L.-u.) 10.

A
DIANA
GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐ
ERDÉLYBEN A
LEGMODERNEBB ÉS LEG-
HIGIENIKUSABB

